

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacramentis, Mille Sexcenti Errores, Vaniloqvia, Et Cavillationes

Miletus, Vitus

Mogvntiae, 1593

VD16 M 5205

De Confessione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30094

De Confessione.

1435. **C**onfessionem Sacramentalem, non esse à Christo institutam. *Hesbus. & alij.* A quo ergo alio? An nisi à Deo esset, sibi ipsis homines tantum iugum imposuissent? An Christus non dixit, *Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis?* Ioan. vlt.

1436. Neminem ad confessionem teneri, maximè verò Parochos & Capellanos, & qui nōrunt, quid sit peccatum. *Luth. Tom. 2. in epist. ad Francoforden.* Et idem oppositum, Tom. 5. super Ionam. Infr.

1437. Ad remissionem peccatorum, non opus esse confessione: An ergò rectè peccata, quæ ignorantur à ministro remittuntur? An tu remissurus es illatam tibi, quam tamen manifestare nolit, qui intulit, iniuriam?

1438. Ad Absolutionem, non necessariam esse confessionem. At nisi confitearis peccata, iam quæ soluere, quæue ligare debeat, ignorabit Minister Christi. An soluet liganda? ligabit soluenda?

1439. Ligare & soluere peccata, non esse aliud, quàm soluta vel ligata pœnitentibus denunciare, non re ipsa soluere. Implicatio: An enim ligantur ligata? soluanturq; soluta? An quando Christus ad suos, vt Lazarum soluerent, dixit discipulos, nō soluerunt? sed solutum declararunt & denunciarunt? *Ioan. 11.*

1440. Christum non ad solos Apostolos, sed ad omnes in genere dixisse circumstantes, vt Lazarum soluerent? *Calvin lib. 3. Instit. cap. 4.* Hoc in primis falsum ostendit Augustinus Serm. 8. & 44. de verb. Apost. & Greg. homil. 26. in Euang. Deinde quid ad quæstionem? An non verè fuit solutus à quocunq; fuerit solutus? Denique, Neminem aiunt à Ministro solui, sed solutum ostendi & declarari, sue pronunciarum. Cum Christus expressis testetur verbis, Neminem solui in cœlis, nisi prius soluat in terris? potius ergò in cœlis, quàm in terris ostenditur homo solutus. *Ioan. 20.*

Millesexcenti Errores,

1. Ioan. 1.
Prou. 13.
Iacob. 5.
Psal. 31.
Act. 19.

1441. Nullibi esse scriptum, vt confiteamur peccata nostra. Cum hæc sint verba scripturæ: *Si confiteamur peccata nostra, fidelis & iustus est Deus, vt remittat nobis peccata, & emundet nos ab omni iniquitate.* Item. *Qui abscondit scelera sua non dirigetur, qui autem confessus fuerit, & reliquerit ea, misericordiam consequetur.* Item. *Confitemini alterutrum peccata.* Item. *Dixi confitebor aduersum me iniustitiam meam, & tu remisisti impietatem peccati mei.* Hinc. *Multi credentium veniebant, annunciantes actus suos, Act. 19.* Et neminem quietam habere posse conscientiam, nisi peccata sua confiteatur, ipse, secum in omnibus pugnans, scribit Lutherus super Ionam, Tom. 5.

In lib. 50. bomil.
49. Idem 41.
47.

Lib. 2. de uisitat.
versum. cap. 4. §

1442. Supradicta & similia scripturæ loca, de Confessione intelligi, quæ fit Deo. Quasi Confessio quæ fit Ministro Dei, non fiat ipsi Deo? Aut quisquam sit, vel vnquam aliquando fuerit, sceleratus, qui Deo confessus non fuerit? Aut Deus tua te ipso non melius nôrit peccata? *Nemo sibi dicat (inquit Augustin.) occultè ago penitentiam, apud Deum ago, nouit Deus, qui mihi ignoscit, quia in corde ago, Ergo sine causa dictum est, Quæ solueritis in terra, soluta erunt in caelo? ergò sine causa sunt datae clauæ Ecclesiæ Dei? frustra-mus Euangelium Dei, frustramus verba Christi, promittimus nobis, quod ille negat? Item. Sunt quidam, qui sufficere sibi ad salutem autu-mant, si soli Deo, cui nihil occultum est, quem nullius latet conscientia, sua confiteantur crimina, nolunt enim aut erubescunt, aut dedignantur ostendere se Sacerdotibus, quos tamen inter lepram & lepram discernere per legislatorem constituit Dominus: sed nolo, vt ipsa decipiaris opinione, quatenus confundaris confiteri coram Domini Vicario, tabescens præ rubore, vel ceruicosus præ indignatione, Nam ipsius humiliter subeundum est iudicium, quem Dominus non sibi dedignatur Vicarium, & c.*

1443. Clauium potestatem non esse iudiciariam, sed tantum ministerialem. Quasi iudiciaria ista potestas, non eadem sit Vicaria & Ministerialis? An Iudex, minister non est Dei?

Deut. 17.

1444. Ministros Christi non esse iudices ad discernendum causas, sed tantum ad prædicandum Euangelium. Quid est ergò quod scriptura mandans ait: *Si difficile & ambiguum iudicium* apud

apud te esse perspexeris, inter sanguinem & sanguinem, causam & causam, lepram & non lepram, & iudicum intra portas tuas videris verba variari, surge, & ascende ad Sacerdotes Levitici generis, & ad iudicem, qui fuerit illo tempore, queres q̄ ab eis, qui iudicabunt tibi iudicij veritatem, & facies quodcumq; dixerint, &c. Itaq; si non sunt in causis secularibus, maximè criminalibus, sunt tamen iudices in causis Ecclesiasticis & spiritualibus.

1445. Cognitionem lepræ in veteri testamento, quæ ad solos pertinebat Sacerdotes, non fuisse figuram cognitionis peccatorum in nouo testamento. *Caluin. loco cit.* Atqui fuisse Patres tradunt, Hieron. in cap. 16. Matth. Chrysof. libr. 3. de Sacerdot. August. de ver. & fals. pœnit. & loc. superius allegato, Cur enim alioquin ad sacerdotes, & non magis leprosi missi fuissent ad Medicos? Luc. 5. 17.

1446. Apostolos fuisse missos ad prædicandum & baptizandum non ad hominum confessiones excipiendas. Quasi ipsa eorum prædicatio aliud fuerit, quàm vt pœnitentiam agerent, in remissionem peccatorum? Vnde perentibus quibusdam quid agerent, pœnitentiam, inquit, facite, & baptizetur vnusquisq; vestrum in remissionem peccatorum. Idem prædicabat Ioannes in deserto. Matth. Luc. 3. Euangelium ergò aliud non est, quàm annunciatio eorum, quæ Christus à nobis, vt faciamus, postulat, inter quæ præcipuum est pœnitentia.

Act. 2.
Matth. Luc. 3.

1447. Claves non esse datas Ministris, vt iis tanquàm iudiciaria potestate peccata relaxent, sed vt annuncièt hominib⁹ gratis peccata remitti per & propter Christum. Atqui Claves non dantur, nisi vt referata obserentur, & obserata referentur, etenim si per sese fores paterent, frustra claves adhiberentur. Vnde August. *Loco citato.* Nemo dicat, occultè pœnitentiam ago, apud Deum ago: Ergo sinè causa dictum est, quæ solueritis in terra soluta erunt in Cælo, ergo sinè causa data sunt claves Ecclesiæ? Frustramus Euangelium? frustramus verba Christi?

1448. Peccata non remitti iudiciaria potestate, sed gratis per & propter Christi meritum & sanguinem. Quasi aliud prædicent,

Millessexcenti Errores,

dicent, aut aliud faciant Pontificij, dum confitentes peccata sua absoluunt, quàm gratis beneficium remissionis propter Christum impendere? Neq; enim propter hominum merita remittunt hominibus peccata, sed gratis propter Christum, & meritum sanguinis.

Num. 5.

1449. Non esse necessarium peccata confiteri in specie. Cum id in lege veteri, in qua clauium potestas fuit nulla, id lege cautum & vltatum fuerit, sic enim legimus, *Vir siue Mulier cum fecerit ex omnibus peccatis, quæ solent hominibus accidere, & per negligentiam transgressi fuerint mandatũ Domini atq; deliquerint, confitebuntur peccatum suum. Item in Leuit. agere iubentur penitentiam pro peccato.*

Cap. 19.

1450. Nusquàm in sacris legi literis, quod homines peccata sua confessi fuerint in specie. Atqui locus allegatus aliud ostendit, cui addo locum ex Actibus Apostolicis, vbi credentes, actus suos confessi perhibentur: actus verò suos confiteri, non est in genere confiteri, sed in specie. Sed & Apostolis, ministerium reconciliationis à Deo creditum fuit, quod sine offensæ cognitione adimplere non poterant. 2. Corint. 5.

2. Corint. 5.

1451. Apostolos & sacerdotes legatione quidem fungi pro Christo, vt peccata hominibus vel remittant vel retineant, non tamen cum cognitione singulorum peccatorum. Verùm Apostolus non tantum scribit, Deum dedisse ipsis ministerium reconciliationis, sed etiã posuisse in ipsis verbũ reconciliationis, atq; ideo ipsos pro Christo legatione fungĩ. At quis vnquam legatus hostes domini sui, sine cognitione causarum & offensarũ, reconciliare potuit? Num qui mittitur legatus ad reconciliandum hostes cum domino suo, sine potestate cognoscendi actus hostium mittitur?

1452. Confessionem auricularem de singulis peccatis, non esse iuris diuini. At si humani esset duntaxat, legem tam grauem sibi ipsis homines nunquàm imposuissent, vel imponi permisissent.

1453. Confessionem singulorum peccatorum, olim, maxime

mè apud Græcos, non fuisse in usu. Ait enim Gratian. *Quidam so-* *De Penitentia;*
lūmodo Deo peccata confiteri debere dicunt, vt Græci. At Verba illa (vt *d. 1. in Canonis*
 Græci) ex margine in textum irrepisse, non est dubium, cum nec *Quidam.*
 apud ipsum Theodorum vnde Canon desumptus est, nec in Con-
 cil. Calcedon. capite 33. ex quo ipsum quoq; Theodorus sum-
 pfit, nec deniq; apud Magistrum, nec in Concilio Florentin. in *in 4. sent. d. 17.*
 quo ipsi cum Latinis vniti sunt Græci, reperiantur. Quid autem
 Græci sentiant de Confessione, ex Censura patet Confessionis
 Augustanæ Jeremiæ Patriarchæ Constantinopol. cap. 11. & ex
 Concil. Laodic. can. 2. & can. 102. 6. Synod.

1454. Confessionem singulorum peccatorum, cum singu-
 lis eorum circumstantiis, nullo apud veteres fuisse in usu. Atquæ
 antè annos 800. apud nostrates fuisse in usu, patet ex Conci-
 lio Vvormatiensi, capite 25. Moguntinensi, sub Rabano, ca-
 pite 26.

1455. Confessionem quæ soli fit Deo, in totum negligi à
 Pontificiis. *Kemnit. in it. suæ Censuræ, in cap. 6. Concilij Triden.* Quæ
 calumniæ? Cum omnis Confessio Deo fiat, licet coram Ministro
 Dei fiat? Et nullus sit tam impius, qui Deo sua non confiteatur
 peccata, omnium secretorum conscio?

1456. Pontificios, non pauca Veterum testimonia de Con-
 fessione generali, quæ Deo fit, detorquere ad priuatam & auri-
 cularem confessionem. *Kemnit.* Cum manifestissimum sit, ipsos
 è contra multa referre generalia, tacere verò particularia. Gra-
 tia exempli, Allegat hoc loco Kemnitius homiliam priorem O-
 rigenis in Psal. 32. in qua, eam quæ fit Deo, commendat Confes-
 sionem, posterioris verò, in qua commendatur ea quæ fit homini,
 nec meminit quidem.

1457. Confessionem priuatam, non esse quidem necessari-
 am ad remissionem peccatorum, vtilem tamen & retinendam,
 propter consolationem & instructionem rudium. *Kemnitius.*
Herbrandus. Atqui Vtilitas non negatur, necessitas verò
 ex

Millesexcenti Errores,

Act. 8.

Joan. 8.

ex scripturis probatur, dicente Apostolo, *penitentiam age, si forte remittatur tibi iniquitas.* Item, *fidelis Deus, ut si confiteamur peccata, remittat nobis.* Nec propter instructionem populi sed propter remissionem peccatorum populi instituta est Absolutio: Instructio verò, quæ fit in Confessione priuata, fieri non minus potest in ipsa Concione publica, vel instructione domestica.

1458. Instructionem de peccatis, quibus vnus cuiusq; grauaturs conscientia, non posse fieri in Concione publica. Cnm peccata singula nec confiteantur quidem, nec confitenda esse doceant. *Luth. in artic. ad Concil. Mantuan. Et tom. 7. de anticristo.*

1459. Confessionem priuatam, habere institutionem & originem ab Innocent. 3. & Concil. Lateran. sub ipso celebrato, prout ipsorum testentur pontificiorum annales. *Caluin. lib. 3. instit. cap. 4. § 7.* Cum tempus duntaxat, quo faciendâ sit Confessio, præscribant, quod vtiq; non præscripsissent, nisi in vsu & necessaria fuisset? An Zepherynus quoque Eucharistiam instituit, quia perceptionis eius tempus præfixit & præscripsit? Annales verò illi, si Platinam excipias, qui?

1460. Præceptum illud pontificiorum, *ut omnes vtriusq; sexus homines semel in anno confiteantur & communicent,* ad solos spectare hermaphroditas, ad neminem qui sit mas vel fœmina. *Caluit. & alij multi inanes Calumniatores.* An enim quando scriptura ait, *Non erit apud te sterilis vtriusq; sexus,* de hermaphroditis loquitur? Item, *Et erant ibi tria millia spectantes vtriusq; sexus,* An tria millia erant hermaphroditarum? nullus mas? nulla fœmina? Et mares ergo & fœminas præceptum obstringit.

1461. Luculentis probari veterum testimoniis, Confessionem priuatam olim non fuisse in vsu; *Caluin. Kemnit.* Scilicet, Ad veterum prouocant tempora, à quibus eorum damnata sunt dogmata: quos etiam si proferas, aliud responsum, quàm omnes ad vnum errasse, non referes. Sed nec ex tota antiquitate alium produxit Calvinus, præter Sozomenum.

1462. Sozomenum scribere, Olim non nisi vnum presbyterum audiendis populi Confessionibus fuisse præpositum, quæ non sit

Deut. 7.
Iudic. 16.

non sit verifimile, fingulorum fingula excepiffe peccata. *Caluin* supra. Cum vt ex aliis constat historiis Ecclesiasticis, is, publicus fuerit duntaxat Pœnitentiarius, publicis, non priuatis præfectus confessionibus.

14.61. Nectarium Episcopum Constantinopol. abrogasse Confessionem auricularem. *Idem Caluin. ex Sozomen.* At si abrogauit, ante ipsum ergò fuit? quomodo ergo (vt supra) asserunt, nullam ante Innocent. 3. statam fuisse de Confessione priuata legem? An Nectarius, Innocentium non præcessit? Iam verò nec priuatam quidem, sed publicam tantum, quæ propter hæresim Nouatianorum illo tempore priuatæ fuerat addita, abrogasse, ex eodem Sozom. & aliis constat.

14.62. Priuatam Confessionem à Nectario fuisse abrogatam, occasione cuiusdam mulierculæ, quæ cum Diacono in Confessione peccarat. *Idem.* Cum nulli vnquam Diaconi, in hanc vsq; horam audiendis Confessionibus præfuerint? Historiæ verò referunt, Mulierculam illam occasione publicæ Confessionis & Pœnitentiæ sibi iniunctæ (ob quam diutius in templo moram trahere solebat) peccati occasionem sumpsisse, ortoq; ex eo scâdalo, publicas illas Confessiones & pœnitentias fuisse abrogatas. Alioquin nec cum Confessario suo (vt multi calumniantur) peccarat mulier, sed cum Diacono; Nec si peccasset, Confessionem aliorum maximè virorum præiudicare quicquam potuisset. An enim statim & omnium exurendæ sunt domus, quia in vna earum illicitum quidpiam perpetratur? An omnes ex orbe pellendi Apostoli, quia vnus ex illis Christum prodidit? An omnes profligandi Diaconi, quia vnus fœdâ cum mulieribus libidinem permisit Nicolaus? Acto. 6. Apoc. 2. Scandala ergo, non ipsa tollenda sunt Sacramenta.

14.63. B. Chrysostomum, Nectarij in Cathedra Constantinopolitana successorem, approbasse Nectarij de abrogata confessione priuata legem. At si ille non abrogauit, hic abrogatam quomodò approbavit? publicam ergò, ne inuicem homines calumniandi, exprobrandiq; & erubescendi occasionem haberent,

V V

non

Millesexcenti Errores,

non illam, quæ sub sigillo fit Ministro Dei, abrogârunt.

P[er] salm. 138.

1464. Singulorum peccatorum supputationem, cognitionem & enumerationem esse impossibilem, dicente scriptura, *Delicta quis intelligit? Calvin. loc. cit. sect. 17. 18.* Cum eodem loco contendat, non satis esse, Deo generatim confiteri, nisi quantum in nobis est singula confiteamur. Si autem quantum in nobis est, Deo singula confiteri possumus & debemus, quomodo eorum cognitio vel enumeratio est impossibilis?

1465. Ab initio mundi, hominibus peccata fuisse dimissa absq; confessione auriculari. *Calvin. loc. cit.* Num ergò nec baptismo utendum? quandoquidem sine hoc quoq; peccatum fuit dimissum? An alium quàm Christum arguunt institutorem?

1466. Christum absq; vlla confessione hominibus peccata dimisisse. *Calvin. loc. cit.* Atqui minimè sequitur, Dominus id fecit, ergò seruus & Minister id facere similiter potest? si enim id seruum facere vellet, legem ei non præscriberet? Deinde Christus id facere potuit, quia sine confessione peccata singula cognovit, quorum cognitionem Minister, nisi ab ipso peccatore, habere non potest.

1467. Multis post Christum sæculis, nullo fuisse Confessionem auricularem in vsu. *Calvin. loc. cit.* Cum eodem cap. 5. 7. fateatur, vsu eius esse antiquissimum. Vid. Bellarm.

*Exec. 18.
Ierem. 31.
Hebr. 10.*

1468. Scripturam nusquam exigere à peccatore Confessionem auricularem, sed contritionem duntaxat cordis, quacumq; enim hora peccator ingemuerit, Deum reperit propitium. *Calvin.* Quasi quisquam de peccatis rectè pœniteat & ingemiscat, nisi, quæ ad remissionem instituta sunt, media adhibeat? An etiam sine baptismo (quando haberi non potest) si ingemiscat peccator, peccati veniam impetrat? Itaq; secundum subiectam (ut dicitur) scripturæ intelligendæ sunt materiam.

*lib. 10. Confess.
cap. 3.*

1469. B. Augustinum non agnouisse Confessionem priuatam, ait enim. *Quid mihi cum hominibus, ut audiant Confessiones meas, quasi ipsi sanaturi sint omnes languores meos, Curiosum genus hominum ad cognoscendum vitam alienam, desidiosum ad corrigendum suam.* Cum de

de Confessione peccatorum loquatur antè baptismum, & per baptismum remissorum, in eum finem instituta, vt inde cognoscatur & laudetur misericordia Dei.

1470. B. Ambrosium ignorasse Confessionem Pontificiam, scribit enim, Petrum sinè Confessione & Absolutione fuisse absolutum. *Brent.* At vnde sequitur, Christus absoluit Petrum, ergò Petrus similiter potest absolvere Paulum? An, vt dictum est, seruus potest, quod Dominus potest? *lib. 10. in Luc. cap. 96.*

1471. Lutheranos iustas ob causas Confessionem priuatã abrogasse. *Kemnit.* Vt ipsis, non vt aliis videtur; veruntamen non idè lex non obligat, quia Petrus legem abrogat, aut non seruat. *Audiamus tamen causas.*

1472. Prima & secunda causa, Cur Confessionem priuatam abrogarint Lutherani (inquit Kemnitius) est, quòd nec mādātum, nec p̄missionem, nec vllum in sacris literis habeat exemplum. Atqui habere ostendimus. Adde, nequaquàm sibi ipsis homines legem tam grauem imposuissent, nisi mandatum eius reperissent.

1473. Tertia causa, cur exploserint Lutherani Confessionem, est, (subiicit Kemnitius) quòd transformat Euangelium in legem, & statuit remissionem dependere ab enumeratione peccatorum. An ergò Euangelium non exigit p̄nitentiam? An vera p̄nitentia non exigit Confessionem? An dirigi potest, qui scelera sua abscondit? *Prou. 28.*

1474. Quarta causa, Cur nuntium Confessioni remiserint, est, quòd gratuita remissioni substituatur meritum enumerationis & satisfactionis, confessionem meritoriam esse ad culpæ remissionem, p̄næ diminutionem, paradisi apertionem, & salutis fiduciam, scholastici tradunt. At omnia ista suo, non quem fingunt alii, sensu, vera esse, diximus.

1475. Quinta causa, Cur Confessio Pontificia explodenda sit, est, *Quoniam* (inquit Kemnitius) *conscientiam adducit in dubitationem & desperationem, scrupulosa illa enumeratione videns se non omnia delicta posse colligere, nunquam acquiescit, dubitatio verò*
V V 2 *extit-*

Millesexcenti Errores,

Matth. 7.
Luc. 13.
Prou. 13.
Eccl. 9.
1. Petr. 4.
Luc. 17.
Ecc. 8.

In Psal. 66 uid.
eund. de uera &
fals. poenis. cap.
19. 20 De uisit.
infirm. cap. 4. 5

extinguit fidem. Arctam & angustam esse viam, quæ ducit ad vitam, & iustum vix saluari, ac semper hominem debere esse pauidum, cum spe misericordiæ, scripturæ passim testantur. Vnde ipse Dominus, *Cum omnia feceritis, dicit, serui inutiles sumus, fecimus quod debuimus.* Mirum autem, si quisquam propter confessionem, & non magis propter scelerum suorum commissionem, desperet? Hinc Augustinus, *Tristis esto, antequam confitearis, confessus exulta, iam sanaberis, non confitentis conscientia saniem collegerat, apostema tumuerat, cruciabat te, requiescere non sinebat, &c. Times confiteri, qui non confitendo esse non potes occultus, damnaberis tacitus, qui possis liberari confessus.*

1476. Sexta causa (inquit Kemnit.) cur iugum Confessionis Lutherani excusserint, est, quia impossibilis est peccatorum enumeratio. At si Pontificiis est possibilis, quomodo Lutheranis est impossibilis? Et Lutherus quidem, antequam factus esset Lutheranus, peccata sua scire & enumerare potuit, quomodo eorum ipsum tam de repente obliuio cepit? An scire sua creditor non potest debita? an non notat quotidie singula? an idem debitori dimittit, quia oblitum se esse, nec recordari præterdit? *Vtinam nos ipsos iudicaremus, inquit Apostolus, 1. Cor. 11.*

1477. Pontificios docere, omnia omnino peccata esse confitenda & enumeranda, cum delictorum suorum numerum intelligere possit nemo, & infinita propemodum sint, in quæ quotidie impingunt homines, etiam iusti, scienter vel ignoranter. Non id docent Pontificij; sufficere enim docent, ea enumerare, quæ post diligentem conscientia discussionem, occurrunt, & quorum se quisque reum coram Deo inuenit & cognoscit: De occultis verò & alienis, cum Propheta clamant, *Ab occultis meis munda me Dñe, & ab alienis parce seruo tuo.* Mirum autem, Lutheranos peccata sua non posse cognoscere, quæ scienter possunt committere & facile, si vellēt, possent annotare? An enim sua non diligentissimè credita norant & debita? An quid debeant creditori suo notare possunt, quid autem debeant Creatori suo notare non possunt? At certè tametsi suorum debitor obliuiscatur debitorum, Creditor tamen & Creator non obliuiscetur.

1478.

Psal. 18.

1478. Confessionem singulorum peccatorum non quidem necessariam, esse tamen vtilem, & multas ob causas retinendam. *Kemnit.* Vtilem esse aiunt & retinendam, cum tamen non retineant. Et propter easdem omninò causas, propter quas ipsi vtilem, Pontificij deprehendunt esse necessariam. *Audiamus verò utilitatis causas.*

1479. Prima causa, propter quam & vtilem esse volunt Confessionem & retinendam, Instructio est (inquit Kemn.) rudis populi. At obsecro, quomodo instruetur de peccatis suis populus, si peccata Ministrum cælet? An de peccatis in genere, sufficienter non instruimur pro Concione?

1480. Secunda causa, Confessionem (inquit Kemn.) suademus retinere, propter remedia contra peccata committenda. At nã ineptit, qui peccatori remedium præscribit, si peccatum nescit? An avaro præscribes, ne nimium gulæ indulgeat, qui se ipsum præ auaritia fame necat? Et iterum guloso, ne nimium inedia sese emaceret? mendico contra prodigalitatem, prodigo remedia præscribes contra tenacitatem? An Medicus signorato morbo, rectè medicinam præscribit ægroto? Itaque nulli rectè remedium contra futura peccata præscribes, nisi peccata præterita quibus assueuerit, cognoscas.

1481. Tertia causa. Vtilis est (inquiunt) & retinenda Confessio, propter consilium capiendum in rebus dubiis. At quod consilium cupis, si peccatum non confiteris? quod dabis, si nescis?

1482. Quarta causa. Ad consolationem percipiendam ex absolutione priuata. At si ex vnus peccati absolutione & confessione consolatio qualiscunque percipitur, quantò maior ex confessione omnium & singulorum? Vid. Aug. loc. cit.

1483. Quinta causa. Ad discernendum; An qui absolutionem petit priuatã, verè pœnitens sit, nec ne. An hoc ex confessione singulorum non discernitur? An eum verè pœnitentem dixeris, qui quod vult peccatum aperit, cætera occultit? de vno conteritur, de altero gloriatur?

Millesexcenti Errores,

1484. Propter causas enumeratas vtile esse, retinere confessionem priuatã. Cum ex omnes vtilitates, non minus ex concione publica, quàm ex confessione prouenire possint priuata.

1485. Liberum esse cuiuis relinquendum, quæ velit peccata confiteri. *Luth. in artic. ad Concil. Mantu. & Tom. 7. de reuelat. Antichristi.* At si cuiuis quod vult liberum esse debet, non rectè populus humanis vel diuinis oneratur præceptis & legibus: liberum sanè nulli est, quod agat pœnitentiam, dicente scriptura: *Luc. 13. Nisi pœnitentiam egeritis, omnes simul peribitis.* Nec absolutionem ferid quærit, qui peccatum Ministro Dei non patefacit: Peccatũ sanè in confessione tacere, non est confiteri, sed confessionem ridere.

1486. Nimis onerosum & permolestum esse homini, peccata sua alteri detegere, ea maximè quæ occulta sunt. At certè ægrotus sanari non potest, nisi morbum, quomocunque occultum, medico aperiat. Verus autem pœnitens Deum magis respicit, omnia scientem & patefacientem, quàm Ministrum omnia ignorantem & occultantem: Nec rectè erubescit manifestare, qui non erubescit ea perpetrare. Vid. Aug. supr. *Et ipsum inconstantem Lutherum, Tom. 5. in Ion.*

1487. Neminem teneri ad manifestationem eorum, quæ cupit esse occulta. Atqui apud Deum nec occultum, nec peccatum vllum manet impunitum. Æger autem, etsi non cogatur ad manifestationem sui morbi, si tamen sanari velit, omnino tenetur. Hinc Sapiens, Qui abscondit scelera sua, non dirigitur. *Prou. 13.*

1488. Periculum esse, ne minister peccata in confessione manifestata, aliis manifestet, Atqui sicut pœnitens manifestare, ita peccata excipiens, ea tenetur occultare, non enim vt manifestet, sed vt ea absoluat, obliuiscatur & occultet, ei manifestantur, quæ si etiam manifestare vellet, cum probare non possit, nõ modo fidem nemo impertit, sed sui ipsius infamiam & grauem pœnam incurrit.

1489. Deum omnia nosse, & absoluere. Atqui Deus non solum omnia mala nouit, sed etiam punit, atque ea vel maximè prodit,

prodit, quæ homo quàm occultissimè tegit, iuxta illud, *Tu fecisti absconditè, ego autem faciam verbum istud, in conspectu omnis Israel, in conspectu Solis huius.* 2. Reg. 12.

De Satisfactione.

1490. **S**atisfactionem non pertinere ad pœnitentiam. At nec ratio quidem capit, veram sine satisfactione esse pœnitentiam? quisquis enim quoquo modo debitum contraxit, offendit, vel damnum intulit, ad satisfactionem quoquo modo tenetur.

1491. Pontificios docere, hominem posse & debere plenè & perfectè satisfacere de omnibus peccatis, quoad pœnam & culpam de condigno. Inauditum apud Pontificios, qui vltra pœnam temporalem, satisfactionem non extendunt.

1492. Nullam remanere pœnam, culpa remissa. Atqui remanere, vel vitæ huius probant afflictiones, quæ utiq; aliud non sunt, quàm originalis per baptismum culpæ remissæ, pœnæ: Probant id exempla scripturarum plurima: Dauid translata culpa, morte filij punitur & populi: peccârat populus adoratione vituli, condonatur culpa, non condonatur pœna: Deliquerat in Fratrem Soror Moylis Maria, soluitur culpa, punitur lepra, sperabat Moyses nulla satisfactione placatum iri Deum, orat intensè, audit responsum, *Nonnè si Pater eius spuisset in faciem eius, oportebat saltem septem diebus rubore suffundi*: Ipse Moyses, mitissimus mortaliū, amicissimus Deo, propter peccatum utiq; condonatum, moritur in deserto, terram promissionis non ingreditur. Manet ergò pœna aliqualis, culpa remissa.

1493. Eos quos scriptura cõmemorat, remisso peccato fuisse punitos, non quod peccârint, sed ne peccarēt amplius, fuisse punitos. *Cal. lib. 3. c. 4. s. 31. 35.* Cum scriptura ipsam causam subiiciat, *Quia nempe blasphemare fecisti nomen Domini, Quia populum numerasti, quia Uriam occidisti, & uxorem eius tulisti, &c.*

1494. Iterum: Non puniri homines ppter peccata cõmissa, sed ppter cõmittenda, ne peccent amplius. Cum Apost. scribat,

2. Reg. 12. 24.

Exod. 31.

Num. 12.

Num. 20.

2. Reg. 12. 24.

1. Cor. 11.